

Oklic.

Udeležencem X. skupščine „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ ter sodelovavkam in sodelovavcem jubilejnega koncerta v proslavo petdesetletnice cesarjevega vladanja priredi ljubljanski krajevni odbor ob prihodu v Ljubljano na kolodvoru slovesen sprejem.

Prosimo torej uljudno vse tiste, katerih bivališča so ob progi Dunaj-Zidani most-Ljubljana, da si uredijo potovanje tako, da pridejo v Ljubljano v nedeljo dne 31. maj. srpana popoldne z brzovlakom ob 5:31. S tem vlakom se pripeljejo tudi češki in hrvaški gosti.

Gorenjci in sploh tisti, ki dospo z državno železnico, naj pridejo v Ljubljano istega dne z vlakom ob 4:57 popoldne. Dolenjci in Notranjci naj se tudi pripeljejo dne 31. maj. srpana popoldne. Potem se vsi zberemo ob 1/2 6. uri na kolodvoru, kjer bo ljubljanski krajevni odbor slovesno sprejel slovensko učiteljstvo in došle goste.

Istega dne zvečer priredi ljubljanski krajevni odbor vsem skupaj na vrtu „Narodnega doma“ častni večer s petjem in godbo.

Kdorkoli se udeleži teh slavnosti, naj si pripne na prsi kakoršnokoli znamenje. Členi ljubljanskega krajevnega odbora bodo imeli na prsih znamenja v narodnih in v cesarskih barvah. To javljamo zato, da bo vsak precej vedel, kateri so člani ljubljanskega krajevnega odbora, če bi rad kaj pojasnila ali kaj drugega.

Prosimo nujno, da se začne gospoda precej in pridno zglasati za stanovanja in za slavnostni banket. Najboljše je, če se jih zgleda po več skupaj in pošlje eden za več denar za banket, da se bo mogel dotični odsek po volji udeležencev ozirati pri odkazanju prostorov ter tistim, ki žele skupaj sedeti, odbral skupne prostore. Oglasila za stanovanja prejema tajnik g. Engelbert Gangl, oglasila in denar za banket pa g. Avgust Kleč.

Apelujemo na zavednost slovenskega učiteljstva in smo prepričani, da se bo oziralo vrlo slovensko učiteljstvo na ta oklic ter se tudi ravnalo po njega napotkih!

Bodimo edini in požrtvovalni, potem bo naša reč sijajno uspela!

Ljubljanski krajevni odbor.

Pri besedah suknja in škornje se mi oči od veselja zaiskré; a veselje se spremeni v žalost, če sem pomislil, da bom moral še krave pasti in na polju delati; v tej sili se obrnem na svojega vsemogočnega odvetnika, na mater.

„Kaj ne, mati“ — pravim in jih proseče pogledam — „da ne bo tega treba; kaj ne, da oče le nalašč pravijo?“

„Dražijo te, dražijo! Le pojdi na dvorišče, poskoči še med svojimi tovariši in jim povej, da danes štiri tedne boš že „študent!“

Na te materine tolažilne besede denem klobuk na glavo, kosu ajdovega kruha pokažem ostre zobe in hajdi skakat, naj oče in mati sama določujeta o prihodnosti sina svojega.

Brž imam krog sebe celo tropo bosonogih, golorokih, zarjavelih sošolcev, in hajdi veverice lovit in tičnice delat. Povem jim, da se pojdem za „gospoda učita“ in da o sv. Mihelju me ne bo več doma.

„Varuj se, da semenčika ne prineseš!“ oglasi se neki porednež.

„Veš kaj, zabavljal mu pa ne boš in tudi norčeval se ne boš z njim!“ — zagovarja me moj bratranec, s

Kako slove krstno ime Njegovega Veličanstva uradno slovenski?

Spisal Fr. Levec.

Qalokatero ime se v novejšem času piše in govori slovenski na toliko različnih načinov kakor ravno krstno ime Njegovega Veličanstva, našega presvetlega cesarja in gospodarja. Nekdaj obče navadno ime Franc Jožef zadnja leta izpodrivajo imena Fran Josip, Frančišek Jožef, Franjo Josip, Franc Josip i. dr. Da, celo šolska, samoupravna in državna oblastva mnogokrat ne vedo, kako bi pisala slovensko krstno ime Njegovega Veličanstva. Naj povem samo nekoliko zgledov! V veži I. mestne deške petrazrednice v Ljubljani nam pripoveduje spominska plošča, da se je zidalo novo šolsko poslopje za vladanja Nj. V. cesarja Frančiška Jožefa; v ljubljanskem deželnem muzeju bereš na spominski plošči, da je „Rudolfinum“ postavila dežela Kranjska za vladanja cesarja Franca Josipa; spominska plošča v novem poslopju ljubljanske pošte, ki ga je sezidalo c. kr. trgovinsko ministrstvo, tedaj oblastvo, o katerem bi človek mislil, da ve, kako je presvetlemu cesarju ime, pa naznanja, da je poslopje zidano za cesarja Frančiška Josipa. Kdo ima prav? Mestna občina, deželni odbor ali trgovinsko ministrstvo? Vsi trije menda gotovo ne?

Ker ni posebno častno za naš knjižni jezik, da se to častito ime piše tako različno, in ker se bode ime Njegovega Veličanstva ravno letos ob jubilejskem letu neštivilnokrat pisalo in izrekalo, mislim, da bi pač kazalo, da končno javno določimo, kako je pravo, uradno slovensko krstno ime Njegovega Veličanstva.

Pred blizu štiridesetimi leti nam mladim ljubljanskim gimnazijalcem, ki smo bili krščeni na ime sv. Frančiška, nikoli ni prišlo na misel, da bi se bili slovenski kdaj drugače pisali in imenovali kakor Franc ali France. Takrat je bil tudi vsak Janez in Jožef med nami še pravi kranjski Janez, Jože ali Joža. Ko pa sta se v Janežičevem „Glasniku“ oglasila Franjo Erjavec in Ivan Tušek; ko je na ljubljansko gimnazijo prišel prof.

kojim sva bila neizrečeno prijatelja — le počakaj, še odkrival se mu boš rad, pa vikati ga boš moral!“

„E, če prav, k spovedi pa vendar nikdar ne pojdem k njemu!“ — oglasi se zopet prvi.

„Saj ko bi ti prišel, to bi te zlasal; celo pest las bi ti populil!“ se odrežem jaz.

„No, kako pa že govori, kakor bi bil že kakšen škof. Misli, če gre v Ljubljano, je pa že Bog vedi kaj.“

Tako sem se prepiral s tovariši svojimi; nekateri so mi nagajali, drugi so me zagovarjali; pa smo vendar zmerom prijateljsko po gozdih skakali in hlače trgali, da so se matere zvečer doma na nas hudovale.

Nekega dne me pokliče botra mimogredočega in mi naroči, naj grem po mater in naj oba prideva k njej. Hitro jo ubogam in ji pripeljem mater.

„Veš, Mina“ — prične botra govoriti — „veš Mina, jaz sem bila v Ljubljani te dni in sem dobila stanovanje za vašega Toneja.“

„Ali res?“ zavpijem jaz in od radosti poskočim od tal na mizo in od mize na tla, kjer se še na glavo postavim.